

Contrario

Lezing Contrario gehouden op 13 november 2004 in Harderwijk

door ds. K. de Vries

Meer informatie: www.contrario.nl

Vraagt mijn zoon van 15 vanmorgen waar ik heen ga.

Ik: "O, naar de homo' s".

Hij: "Homo' s? Wat voor homo's?"

Ik: "Nou, gereformeerde homo's"

Hij: "Naar de Gromo' s dus"

Gromo' s zijn mensen met wie ik veel gemeenschappelijk heb.

Om te beginnen al dit: dit jullie en ik kinderen van God zijn, willen leven bij de bijbel, willen leven van genade, willen leven van Christus, en met Christus.

Gromo' s zijn net als ik mensen die meer en meer ontdekken: Ik red het niet.

Maar Hij redt het wel.

Maar verder zijn Gromo' s er in alle maten en soorten.

Ieder mens is prachtig.

Naar beeld van God geschapen.

Ieder mens is een kroon.

Kroon op Gods schepping.

Dat geldt nog steeds, psalm 8.

Maar bij ieder mens zijn er vlekken en vergroeiingen gekomen.

Vergroeiingen in de zin dat het weggegroeid is van de scheppingsstructuur.

Van hoe het oorspronkelijk bedoeld was.

Vroeg of laat kom je er allemaal achter.

Hopelijk op tijd.

Want iedereen heeft het.

Jullie als homo' s en lesbiennes niet alleen

Jullie vormen wel een aparte groep, met een heel eigen bijzonderheid.

Maar jullie zijn beslist niet uniek op het punt dat er dingen schuren met hoe het oorspronkelijk was bedoeld.

Er is geen mens bij wie het niet schuurt.

Wie niks voelt schuren (en je zou ze de kost moeten geven, die nog steeds niks voelen schuren!) , die moet maar eens wakker worden, en eerlijk zichzelf gaan vergelijken met Gods fantastische, pure, zuivere, perfecte bedoelingen.

In het leven van ieder eerlijk mens komt het moment van schrikken van iets in zichzelf.

Let op: van ieder mens!

En het kan van alles zijn.

Een jongen heeft zijn eerste ervaring van zelfbevrediging: hij schrikt en schaamt zich, veegt snel de vlekken weg en verstopt ze. Zo is het vast niet bedoeld. Maar de volgende dag kan hij het toch niet laten en probeert het weer, en verstopt het weer en zwijgt erover en doet het weer en haalt er plaatjes bij het wordt een obsessie. Niemand mag het weten.

Een meisje ontdekt in zichzelf gevoelens van scherpe, venijnige jaloezie op haar vriendin, die ze maar met moeite kan onderdrukken. Telkens komt het weer boven, waardoor ze zich soms bijna niet kan beheersen om iets heel lulligs te doen. Ze kijkt soms vuil naar haar vriendin, en ze genereert zich en hoopt maar dat niemand het merkt. Want zo is het niet bedoeld.

Een jongen ontdekt in zichzelf dat hij niet geïnteresseerd is in wat zijn leeftijdgenoten interesseert. Hij is anders, kan geen contact maken, zit altijd alleen. Hij vindt het wel

jammer en heeft er last van, ze pesten hem ook. Jaren later krijgt het een naam: hoogbegaafdheid, syndroom van Asperger, autistisch of zo.

Een meisje is geobsedeerd door haar uiterlijk. Ze vindt zichzelf lelijk en dik want ze weegt wel 45 kilo. Ze slikt stiekem laxeremiddelen om af te vallen om niet op te vallen. Soms wordt ze razend van woede op zichzelf, straft zichzelf door extreem weinig eten of juist door zich voor straf helemaal vol te proppen en het weer uit te kotsen. Niemand mag het weten. Want zo kan het niet bedoeld zijn.

Een jongen ontdekt dat hij anders is. Hij is al 15 maar nog steeds voelt hij niks bij meisjes. Nog nooit op één verliefd geweest. Bij jongens voelt hij zich veel fijner, maar dat kan natuurlijk niet. Nee, dat kan niet, dat hoort niet. Het gaat vast wel over, het is een bevestiging. Niet meer aan denken. Gewoon niemand vertellen. Gaat wel weer weg... Toch...?!

Een meisje ontdekt bij zichzelf dat ze er behagen in schept om andere mensen zwart te maken en mensen tegen elkaar op te zetten. Vroeger was zij thuis altijd het genegeerde kind. Haar broers en zussen konden alles beter: leren, contacten leggen, pa en ma om de vinger winden. Haar ouders zagen haar over het hoofd. Ze voelt zich miskend en is boos. Boos op alles en iedereen. Ze haat de mensen. Maar zo kan het niet bedoeld zijn.

Op een kwade dag ontdekt een kleine jongen uit Jericho dat hij kleiner is dan de andere jongens. Hij ontdekt het doordat zijn vriendjes hem plagen: hé kleintje! Hij schrikt, rent naar zijn moeder en is dagen ontroostbaar. Hij wil maar niet groeien. Zijn leeftijdgenoten steken met kop en schouders boven hem uit. Het kleine ventje wordt gepest. Hij voelt zich minderwaardig. Dan verbijdt hij zich en zet zijn kiezen op elkaar. Hij gaat leren, wordt slimmer dan de lange slungels, solliciteert voor tollenaar, wordt aangenomen en maakt carrière. Om zijn vroegere kwelgeesten terug te pakken, is hij meedogenloos en het hanteren en verhogen van de belastingtarieven. Iedereen heeft de pest aan hem. Dat kleine misbaksel, dat geniepige onderkruipsel wordt met de nek aangekeken. Heulen met de vijand, die vuile NSB-er: uit de kerk gooien die man, zijn vrouw kaalscheren, zijn kinderen treiteren. Doet het pijn? Ogenschijnlijk niet. Want Zacheüs vertrekt geen spier. Hij verschanst zich achter zijn pantser van onverschilligheid. Voor zijn vrouw en kinderen ja, voor hen vind hij het erg. Maar wat kan hij nog doen? Er is geen weg terug. Ze zien hem al aankomen met hangende pootjes. No way!

Weet je, die vijgenboom zit barstensvol vol met mensen.

Allemaal hebben ze iets te verbergen. Achter de vijgenbladeren zoeken ze bescherming omdat ze zich schamen.

Onder de vijgenboom staan mensen die er ook in zouden passen.

Omdat zij ook best iets te verbergen hebben.

Maar velen zijn de schaamte voorbij.

Ze zeggen: wij hier deugen.

En jullie daar deugen niet.

Jezus gaat hen een lesje leren.

Hij komt omhoog naar de vijgenboom.

Hij ziet angst in de ogen van alle verstopte mensen daar.

Maar ook verlangen.

Verschanst verlangen.

Wie zal Hij eens aanspreken?

Het mooie, slanke meisje?

De jongen met zijn spermavlekken?

De autist?

De kleine NSB-er?

Het meisje dat jaloers is?

Jezus kijkt naar de homo.

Hij kijkt hem lang aan.

Dan zegt Hij: "Kom vlug naar beneden want vandaag moet ik in jouw huis zijn.
Morgen of overmorgen kom ik wel bij jou, Zacheüs.
Niet allemaal tegelijk.
Ik werk één voor één.
Vandaag de homo".

De homo klimt vlug naar beneden.
Hij zegt tegen Jezus: één voor één, zegt U?
Maar ik ben met zijn tweeën.
Kijk, daar zit mijn vriend.
Mag hij ook mee?"

Natuurlijk, zegt Jezus.
Dan kom ik bij jullie samen in huis.
De homo roept zijn vriend tevoorschijn.
Samen lopen ze door de straten van Jericho.
Jezus en het homostel.
Even later verdwijnen ze met zijn drieën door de voordeur van het homohuis.
Afkeurend gemompel klinkt op uit het publiek.
Het zwelt aan tot geloei.
Jezus bij die homo' s in huis?
Een schande!
Bij het horen alle geloei lassen de leden van de raad snel een extra vergadering in.
Maar de jongen met de spermavlekken, het mooie, dunne meisje en Zacheüs klimmen
nog wat dieper in de boom.
Ze rukken nog wat extra vijgenbladeren los om zich daarmee te bedekken.

Wat je wat mij altijd zo opvalt?
Jezus stelt nooit voorwaarden vooraf
Zacheüs is geen berouwvol zondaar.
Hij is ook helemaal niet uit op een ontmoeting.
Die gaat hij juist uit de weg.
Hij verstopt zich tussen de vijgenbladeren.
Net als Adam en Eva die zich in de struiken verstopten voor God.
Bang om gezien te worden.

Herkenbaar denk ik voor veel homo' s en lesbiennes
De meeste homo' s weten zich geen raad met de ontdekking dat ze zo zijn.
Ze verstoppen het,
Ze verstoppen zichzelf, dat ingrijpende deel van hun identiteit.
Maar daarin staan ze niet alleen.
Die boom van Zacheüs zit vol met mensen die een eigen geheim hebben.
Een geheim wat beangstigend is, maar toch ook weer zo eigen, dat je het niet kwijt wilt.
Een geheim dat je kunt haten en koesteren tegelijk.
Daarom houd je het voor jezelf.
Enerzijds uit angst voor de afkeuring.
Maar anderzijds misschien ook om het te kunnen koesteren.

Dat kan veranderen.
Soms uit behoefte, een sterke innerlijke drang om het aan iemand te vertellen.
Erover te kunnen praten.
Bij Zacheüs was die drang er niet.
Hij zit daar in zijn boom en is niet van plan eruit te komen.

Maar Jezus' ogen zoeken en turen net zo lang tot ze hem gevonden hebben.
Adam, waar ben je, riep God.

Kom te voorschijn, Ik wil niet leven zonder jou.
Ik heb je lief.

Zacheüs, kom vlug naar beneden, roept Gods Zoon.
Net zijn Vader.
Ik wil bij jou in huis zijn.
Ik hou van je.
Ik wil bij jou horen.
Want jij hoort bij mij.
Jij bent toch ook een zoon van Abraham!

En daar glijdt Zacheüs naar beneden.
Totaal onverwacht staat hij daar ineens op straat.
En beleeft tegen wil en dank een soort *coming-out*.
Uit die boom komen.
Bij Jezus uitkomen.
Als tollenaar, NSBer, notoire uitzuiger.
Midden op straat.
Voor iedereen zichtbaar.
Als tollenaar bij Jezus.
Wie durft dat?

Zacheüs niet.
Hij peinsde er niet over.
Maar het gebeurde gewoon.
Hij kan niet om Jezus heen.
Die woorden.
Die liefde.
"Ik kom om te zoeken en te redden wat verloren was."
Waar ze zich ook bevinden.
Wanneer ze er nog bij horen.
En wanneer ze eruit zijn komen te liggen.
Ik zoek en redt.

Dat ervaart Zacheüs even later.
Wonderlijk.
Geen eisen.
Geen kritiek.
Geen rapporten.
Geen vergaderingen.
Geen besluitvorming.

Kom, met je hele hebben en houden, want bij jou wil ik eten.
Echt Jezus.
Hij mag me, denkt Zacheüs.
Hij mag ons, denkt het homostel.
Hij mag me, denkt het mooie dunne meisje
Hij mag me, denkt de jongen met de spermavlekken
Hij mag me, denkt de autist.
Hij mag me, denkt de NSB-er

Dat krijgen wij mensen en kerken zo 1-2-3 niet voor elkaar.
Elkaar mogen. Elkaar liefhebben. Elkaar genadig zijn.
Zoals wij allemaal een heleboel dingen niet 1-2-3 voor elkaar krijgen.
Van genade leven.
Christus' liefde voelen.

Maar als Jezus jou eenmaal gevonden heeft, dan gebeurt er wel wat.
 Dat doet iets met je.
 Zacheüs is nog steeds helemaal perplex.
 Beduusd.
 Hij kijkt maar naar Jezus.
 Die ogen.
 Die liefde.
 Die zuiverheid.
 Hij denkt: Hoe kan dit?
 Ik ben een slecht mens.
 Ik weet het.
 Ook al zijn het allemaal huichelaars, daar buiten, toch is het niet zomaar dat ze met een boogje om mij heenlopen.
 IK heb het er ook naar gemaakt.
 Het is mijn eigen schuld dat ik eenzaam ben.
 Maar juist mij zoekt Hij op.
 Juist mij roept Hij.
 Juist met mij wil Hij eten.
 Terwijl ik toch alles verknald heb.
 Nota bene, ondanks al mijn zonden en slechte streken zegt Hij tegen mij:
 "Ook jij bent een zoon van Abraham".

Daar kan Zacheüs niet over uit.
 Hij is erdoor overweldigd.
 Zo' n totaal nieuwe ervaring.
 Een nieuw gevoel, een nieuwe kans, een nieuwe begin.
 En hij denkt: hier móet ik iets mee.
 Ik moet er iets mee doen.
 En dan gaat hij staan.
 Met bonsend hart, helemaal trillend en opgewonden van blijde emotie die hem overspoelt, staat hij op.
 Een plechtig, heilig moment breekt aan.
 Zacheüs zegt hardop, luid en duidelijk: Heer, ik ga het anders doen.
 Ik kap ermee, met mijn oude leven.
 Ik alles goed maken.
 Ik geef de helft van al mijn spullen weg
 En viervoudig betaal ik alles terug wat ik heb afgeperst.
 Want ik wil graag worden zoals U mij oorspronkelijk bedoeld hebt.

Wat ik mooi en ontroerend aan Zacheüs vind, dat is die spontaniteit.
 Hij denkt er niet lang over na.
 Hij gaat niet eerst berekenen wat het eventueel allemaal voor consequenties heeft.
 En of hij het allemaal wel op kan brengen en waar kan maken.
 Misschien gaat het wel helemaal niet lukken.
 Maar dat geeft niet.
 Hij begint in elk geval, zonder te weten waar hij uit komt.
 Spontaan doet hij iets met zijn blijdschap.

Dat is wat Jezus' liefde bij Hem losmaakt.
 Ik ga het anders doen.
 Mijn leven veranderen.

Heer, ik stel mij aan U ter beschikking, zegt Zacheüs.
 En de hele vijgenboom komt aan de beurt.

Heer, ik ga mezelf aangeven, zegt de NSB-er
 Heer, ik stel me voor u open, zegt de autist.

U vindt me écht mooi hè, zegt het dunne meisje. Eindelijk.
U vindt me niet te vies om aan te pakken en van te houden, zegt de jongen met de
vlekken. Wat een rust.
Heer, u mag ons, hè, zegt het homostel.
Maak ons duidelijk wat U wilt.
Wij willen weer worden wie U bedoelt.
Echte zonen van Abraham.
Prachtige beelden van God.

Dank voor jullie aandacht.